

Halina Waszkielewicz
Uniwersytet Jagielloński

ZAMIAST WSTĘPU

Już na początku realizacji wymiany naukowej w ramach projektu Erasmus rusycyści wileńscy i krakowscy zainicjowali tradycję wahadłowych konferencji odbywających się jednego roku w Wilnie, drugiego w Krakowie. Dotychczas odbyło się siedem takich spotkań pod wspólnym pojemnym tytułem *Стратегия письма и чтения*. Z litewskiej strony konferencję firmuje Katedra Literatury Rosyjskiej (Uniwersytet Wileński) reprezentowana przez Galinę Michajłową, natomiast ze strony polskiej Katedra Literatury Rosyjskiej XX i XXI wieku (Instytut Filologii Wschodniosłowiańskiej UJ) kierowana przez Halinę Waszkielewicz. Zamierzeniem obu stron była organizacja kameralnych, jednodniowych spotkań, gdzie niespiesznie, w trybie niemal seminaryjnym odbywają się dyskusje na temat wygłoszonych referatów, dotyczących z reguły zagadnień związanych z literaturą XX i bieżącego wieku. Wileńscy rusycyści już dwukrotnie przyczynili się do publikacji konferencyjnych materiałów, a teraz właśnie czynią to rusycyści krakowscy dzięki gościnności „Przeгляду Rusycystycznego”. Konferencje mają swoich stałych uczestników, skład jednak nieco się zmienia każdego roku. Referaty z oczywistych względów wygłaszane są po rosyjsku i w takiej też postaci, za wyjątkiem dwóch artykułów, trafiają na łamy kwartalnika.

W niniejszym numerze publikujemy dziesięć studiów, z których sześć stanowią dociekania młodszych pracowników nauki (mgr Paulina Baranowska, dr Aleksandra Krakowska, mgr Monika Knurowska, mgr Jelena Kurant, dr Magdalena Ochniak, dr Katarzyna Syska). Wypada przyznać, że każda z wymienionych autorek podejmuje pionierski temat. Tak więc Paulina Baranowska skoncentrowała się na jednym z opowiadań Maksyma Gorkiego, by spojrzeć nań przez pryzmat teorii feministycznych. Aleksandra Krakowiak podjęła jako pierwsza, na przykładzie poezji Waleria Brusowa, zagadnienie inwektywy jako gatunku. Monika Knurowska zwróciła uwagę na światopoglądowe poszukiwania Ludmiły Ulickiej, pragnącej razem ze

swoimi bohaterami stworzyć pojemny, choć hybrydyczny system religijny. Jelena Kurant poważyła się na próbę rozszyfrowania dramaturgii legitymującego się tegorocznym paszportem „Polityki” Iwana Wyrupajewa. Magdalena Ochniak zastosowała kategorię „precedensowego tekstu” do omówienia tłumaczeń Wiktora Pielewina na język polski. Katarzyna Syska poddała oglądowi wybrane monodramy Jewgienija Griszkowca w poszukiwaniu „nowej sentymentalności”.

Równie ważne tematy podjęły pozostałe, bardziej utytułowane autorki. Tak więc Galina Michajłowa ujawniła zdumiewająco napastliwą krytykę autorstwa Aleksandra Żołkowskiego pod adresem Anny Achmatowej i zde-maskowała jego pozycję przy zastosowaniu klucza genderowego. Regina Čičinskajte rozpatrywała zagadnienie śmierci w dziełach Jurija Łotmana, Rolandasa Pavilionisa oraz Aleksandra Piatigorskiego, podkreślając czysto fenomenologiczny wymiar tego tematu, wolny od religijnego podtekstu. Annie Skotnickiej — dzięki odwołaniu do tradycji antycznej — udało się ujarzmić niejednoznaczną materię ostatniej powieści Michaiła Szyszkina. Halina Waszkielewicz natomiast przedstawiła ostatnią powieść Zachara Prilepina, dopatrując się w niej cech przypowieści.

Kolejna konferencja planowana jest w tym roku w Krakowie.